

บทความวิจัย

เรื่อง รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง
อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี

โดย

นางสาว กฤษณา ชโลธร

รหัสนักศึกษา 05520527

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ่ออัน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2555

ชื่อเรื่อง รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง

ชื่อผู้วิจัย นางสาว กฤษณา ชโลธร รหัสนักศึกษา 05520527

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาติ อุ๋อัน

ปีการศึกษา 2555

คำสำคัญ ตลาดเก่าห้อง; การตั้งถิ่นฐานของชาวจีน

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งลักษณะของที่อยู่อาศัยของชาวจีนที่ได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่นั่น ได้ถ่ายทอดรูปแบบและเทคนิคการสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของคนจีน ที่ถ่ายทอดมาจนถึงรุ่นลูกหลานยังปัจจุบัน สารนิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง และเพื่อศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า ของชาวจีนที่ชุมชนตลาดเก่าห้อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในรูปแบบของทุติยภูมิจากหนังสือ บทความ ข่าว สถิติ ทั้งจากห้องสมุดของมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ และหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการบรรยาย อธิบาย ตาราง เป็นต้น

ผลจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้องนั้น ที่ได้สืบทอดมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวจีน ที่รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพทางภูมิศาสตร์ของในแต่ละพื้นที่นั้นๆ ปัจจัยประการสำคัญที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งถิ่นฐาน คือ อยู่ดิริมแม่น้ำ เพราะคนจีนส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย ดังนั้นจึงต้องคำนึงถึงการทำมาหากินเป็นหลัก การที่อยู่ดิริมแม่น้ำ ก็จะทำให้การคมนาคมขนส่งสะดวกมากยิ่งขึ้น แต่ในปัจจุบัน การคมนาคมขนส่งจะเน้นไปเป็นทางบก เพราะด้วยถนนหนทางที่สะดวกและยานพาหนะที่รวดเร็วกว่า จึงทำให้ตลาดเก่าห้องในปัจจุบันนี้ค่อนข้างซบเซาลงจากแต่ก่อนมาก

จากการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในชุมชนอื่น จังหวัดอื่นๆ ที่ได้มีชาวจีนมาตั้งรกรากถิ่นฐานและประกอบอาชีพ ที่ได้อยู่อาศัยมาจนถึงปัจจุบัน และควรมีการศึกษาข้อดี ที่ชาวจีนในอดีตได้อพยพเข้ามาในไทยว่าชาวจีนเหล่านั้นได้ส่งผลและคนไทยได้รับอิทธิพลด้านใดบ้างจากชาวจีน

บทนำ

ประเทศไทยอุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ความหลากหลายโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ ส่งผลให้เราอยากที่จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมา วิถีความเป็นอยู่ รวมไปถึงลักษณะของการสร้างที่อยู่อาศัยของคนในพื้นที่เหล่านั้น ที่สะท้อนออกมาเป็นเอกลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งแต่ละท้องถิ่นจะมีความแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับเชื้อชาติ หรือกลุ่มชาติพันธุ์ เพราะไม่ได้มีเพียงคนไทยเท่านั้นที่อาศัยอยู่ แต่ยังมีคนจีนอีกเป็นจำนวนมาก ที่ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน แทบทุกพื้นที่ในประเทศไทยจะต้องมีคนจีนอาศัยอยู่ (วิวัฒน์ชัย บุญยศักดิ์, 2537,32-34)

ตลาดเก่าห้องเป็นตลาดเล็กๆ ในชุมชนจีนเก่าแก่ที่ยังคงเหลือร่องรอยของความสมบูรณ์แห่งหนึ่งในแถบลุ่มแม่น้ำท่าจีน อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบางปลาหมอ หมู่ที่ 2 อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี ตลาดเก่าห้อง เป็นตลาดห้องแถวเก่าแก่ ที่รูปแบบได้รับอิทธิพลมาจากคนจีนตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีอายุประมาณ 100 ปี พบหลักฐานว่าสร้างประมาณต้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คำว่า “เก่าห้อง” นำมาจากชื่อของบ้านเก่าห้อง ซึ่งเป็นบ้านโบราณมีประวัติสืบทอดมายาวนาน ซึ่งสร้างขึ้นภายหลังจากที่ชุมชนหนาแน่นแล้วก่อสร้างโดยคหบดีเชื้อสายจีนคนหนึ่งชื่อ “ นายบุญรอด เหลียงพานิช ” บิดาเป็นคนจีนอพยพ ได้มาทำการค้าขายที่ริมแม่น้ำท่าจีน และมีกิจการค้ารุ่งเรืองดี ในราว พ.ศ. 2524 ได้สมรสกับ “ นางแพ ” ซึ่งเป็นหลานสาวของขุนกำแหงฤทธิ์ แห่งบ้านเก่าห้อง

จากเดิมชาวจีนในชุมชนเก่าห้องค้าขายกันบนแพในลุ่มแม่น้ำท่าจีน ต่อมา ก็ขึ้นมาค้าขายบนบก จึงเกิดเป็นตลาดขึ้นมา แต่ประเภทของสินค้าก็ยังคงเหมือนเดิม คือ เป็นสินค้าที่ชาวจีน นำเข้ามาค้าขายในไทย และยังมีอาหาร, ขนม, ของจีน ที่ทำขายโดยชาวจีน ที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น ต่อมาในปี พ.ศ.2477 จึงเกิดศูนย์กลางค้าขายทางน้ำบริเวณนี้ และเรียกตลาดนี้ว่า “ ตลาดเก่าห้อง ”

ในอดีต ตลาดเก่าห้องนอกจากจะเป็นศูนย์กลางการค้าขายแล้ว ยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ผู้คนจากพื้นที่ใกล้เคียงที่จะเดินทางหรือไปทำการค้าขายในเมืองสุพรรณบุรี และ กรุงเทพฯ จะต้องมาลงเรือโดยสารที่ตลาดเก่าห้อง เพราะในตอนนั้นผู้คนใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก จึงยิ่งทำให้การค้าขายบริเวณนั้นรุ่งเรืองเป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุที่ที่กล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาและวิเคราะห์ ถึงประวัติความเป็นมาของตลาดเก่าห้องซึ่งจะศึกษารายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะการตั้งถิ่นฐาน และการประกอบอาชีพ ของชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานอยู่ในตลาดเก่าห้อง รวมไปถึงการศึกษาวิถีชีวิต ความเชื่อ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนจีนที่มีอิทธิพลและส่งผลมาถึงปัจจุบัน ซึ่งสัมพันธ์กับปัจจุบันที่ประเทศไทยมุ่งเน้นและทำการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยสนใจวิถีชีวิต วัฒนธรรม รูปแบบการตั้งถิ่นฐาน และนิเวศวัฒนธรรมที่มีผลต่อการตั้งถิ่นฐานของคนจีนในอดีต จึงเป็นอีกเหตุผลซึ่งผู้วิจัยอยากศึกษา เพราะนอกจากจะได้เรียนรู้เรื่องดังกล่าวไปข้างต้นแล้วนั้น ข้อมูลเหล่านี้ยังมีประโยชน์ แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจจะศึกษาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ให้ตลาดเก่าห้องเป็นที่รู้จักและเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการและความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานของชาวจีน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนที่ตลาดเก่าห้อง
3. เพื่อศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า ของชาวจีนที่ชุมชนตลาดเก่าห้อง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงประวัติ และความเป็นมา ของตลาดเก่าห้อง
2. ทำให้ทราบถึงอิทธิพลที่มีผลต่อลักษณะการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง
3. ทำให้ทราบถึงรูปแบบการประกอบอาชีพ และประเภทของสินค้า ที่ส่งผลทางด้านเศรษฐกิจ

ของชาวจีน

วิธีการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง ในสาระสำคัญจะศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลแบบทุติยภูมิจากแหล่งต่าง ๆ มาเป็นตัววิเคราะห์ ได้แก่ หนังสือ บทความ วารสาร และสื่อออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีผู้อื่นรวบรวมไว้ให้แล้วและเป็นข้อมูลที่ได้จากการลงไปสัมภาษณ์จากพื้นที่จริง

แหล่งที่มาของข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลจากข้อมูลของเอกสารต่างๆ ทั้งจากหนังสือ บทความ วารสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์จากคนในชุมชน รวมทั้งแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต โดยสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและสถาบันต่างๆ ดังนี้

1. หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
2. พิพิธภัณฑ์บ้านเก่าห้อง
3. การลงพื้นที่ไปสัมภาษณ์คนจีนในชุมชนบ้านเก่าห้อง
4. เว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

การจัดกระทำข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดกระทำใหม่ตามขอบเขตการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลที่ได้แยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แล้วนำมาวิเคราะห์และเพิ่มเติมรายละเอียดข้อมูลย่อยตามแต่ละจุดประสงค์ต่างๆ

วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษาภูมิศาสตร์เมืองและภูมิศาสตร์กับการตั้งถิ่นฐาน
2. ศึกษาลักษณะทางภูมิศาสตร์ของตลาดเก่าห้อง
3. ศึกษาวิวัฒนาการและความเป็นมาของชาวจีนที่มาตั้งถิ่นฐานในตลาดเก่าห้อง

4.ศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานตามภูมิศาสตร์และการประกอบอาชีพรวมถึงวิถีชีวิตของชาวจีนในตลาด
เก่าห้อง

เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องคอมพิวเตอร์
2. โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Word
3. สมุดบันทึก

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาประวัติ และความเป็นมาของตลาดเก่าห้อง อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัด
สุพรรณบุรี
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษารูปแบบบ้านเรือนและที่อยู่อาศัยของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง บริเวณพื้นที่ลุ่ม
แม่น้ำท่าจีน
3. ศึกษาเฉพาะชาวจีนที่ประกอบอาชีพ และค้าขาย ในตลาดเก่าห้อง

นิยามศัพท์

1. ตลาดเก่าห้อง หมายถึง เป็นตลาดเก่าห้องเก่าสถาปัตยกรรมไทย-จีน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 ตำบล
บางปลาหม้อ อำเภอบางปลาหม้อ จังหวัดสุพรรณบุรี
2. แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมายถึง แหล่งหรือชุมชนที่จัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา
จากทรัพยากรธรรมชาติ การท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และการท่องเที่ยววิถี
ชุมชนจากศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน
3. การตั้งถิ่นฐาน หมายถึง การตั้งบ้านเรือน และวิถีชีวิต

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี ภูมิศาสตร์เมืองและปัจจัยการตั้งถิ่นฐาน

สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย (2525:6-9) กล่าวว่า คนสร้างบ้านเรือนได้หลายวิธีหลายแบบ
แล้วแต่ความพึงพอใจของแต่ละคน แต่ทุกคนก็มีเหตุผลการเลือกถิ่นฐานบ้านช่องของตน วัฒนธรรมของ
ชนแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกัน เช่นเดียวกับการตั้งถิ่นฐานบ้านช่อง แต่อย่างไรก็ตาม ก็มีสิ่งหนึ่งซึ่ง
เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นชาติใด ภาษาใด คือ มาตรฐานที่บอกถึงที่ว่างรอบๆตัวคน เช่น ห้องต่างๆในบ้านจะ
มีขนาดตามหน้าที่ใช้สอย ส่วนเมืองซึ่งเป็นที่อยู่ของคนจำนวนมากนั้น ก็มีขนาดแตกต่างกันออกไปตาม
จำนวนประชากรที่อยู่อาศัยในเมืองนั้นๆ นั่นก็คือ ผังเมือง นั่นเอง

ภูมิศาสตร์เมือง คือ เรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวกับเมือง เกี่ยวกับทำเลที่ตั้ง และกระบวนการทางพื้นที่ที่
ก่อให้เกิดเป็นเมืองในรูปแบบที่แตกต่างกันไปภูมิศาสตร์เมืองจึงจำเป็นต้องศึกษาทั้งเรื่องของ สถานที่ตั้ง
ของเมือง วิวัฒนาการและการเจริญเติบโตของเมือง ศึกษาเพื่อจำแนกฟังก์ชันของหน่วยย่อยต่างภายในเมือง
เช่น หมู่บ้านขนาดเล็ก หมู่บ้านขนาดใหญ่ เมืองขนาดเล็ก เมืองขนาดใหญ่ ฯลฯ ในขณะที่เดียวกันก็จำเป็น
จะต้องพิจารณาความสัมพันธ์ของหน่วยต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ด้วย

เมื่อพิจารณาผังเมือง ในฐานะของปัจจัยเงื่อนไขที่กำหนดว่าเมืองจะสามารถตั้งอยู่ในสภาพภูมิประเทศ หรือสภาพภูมิอากาศนั้นๆ ได้หรือไม่ สภาพภูมิประเทศที่สูงชันย่อมยากต่อการตั้งถิ่นฐานหรือการอยู่อาศัย ของมนุษย์ดังนั้นชุมชนที่อาศัยในสภาพแวดล้อมดังกล่าวจึงไม่สามารถพัฒนาหรือเจริญเติบโตเป็นเมือง ขนาดใหญ่ได้ เป็นต้น

เอ็อม อนันตสานต์ (2518 : 4-8) กล่าวว่า การวางผังในบริเวณนั้นๆตามหลักทางภูมิศาสตร์ คือ การจัด ระเบียบสิ่งแวดล้อมโดยรอบขึ้นไปจนถึงชั้นวางมาตราส่วนสูงสุด ซึ่งสามารถจะควบคุมและรวบรวมให้เป็น อันหนึ่งอันเดียวกันได้ การวางผังเกี่ยวข้องกับอาคารต่างๆ ที่ดิน รวมทั้งสิ่งอื่นที่อยู่เหนือ ได้ และระดับ พื้นดิน จุดประสงค์ที่สำคัญก็คือ วัตถุประสงค์ของการใช้ที่ดิน(analysis of site and purpose)อย่างละเอียดถี่ ถ้วนนั่นเอง ดังนั้นเราจึงต้องพิจารณาจากปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของ มนุษย์ มี 2 อย่าง ได้แก่

1. ลักษณะภูมิประเทศ หมายถึง ความสูงต่ำของพื้นที่ผิวโลก ทำให้เกิดภูมิประเทศแบบต่าง ๆ เช่น ภูเขา แม่น้ำ ที่ราบ ที่ราบลุ่ม เป็นต้น
2. ลักษณะภูมิอากาศ หมายถึง ลักษณะของลมฟ้าอากาศที่มีอยู่เป็นประจำในท้องถิ่น ซึ่งมีปัจจัย ต่างๆ ควบคุมอยู่ ขึ้นอยู่กับว่าตั้งอยู่ในจุดไหนตามพิภพภูมิศาสตร์หรือแนวละติจูดใด ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ภูมิอากาศแบบร้อนแห้งแล้ง ภูมิอากาศแบบอบอุ่น ภูมิอากาศแบบหนาว ภูมิอากาศ แบบขั้วโลก และภูมิอากาศแบบภูเขาสูง

งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน ของชาวจีนในประเทศไทย

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ (2529 : 201-209) กล่าวว่า การขยายการตั้งรกรากทำมาหากินของชาวจีนไปสู่เขต ชนบทของประเทศไทย ชาวจีนส่วนใหญ่จะอาศัยกันอยู่หนาแน่นมากบริเวณรอบอ่าวไทยตอนบน อีก บริเวณหนึ่งที่มีชาวจีนอยู่กันอย่างหนาแน่นในภาคกลางตอนล่าง คือ บริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและ สระบุรี และภาคเหนือของประเทศไทยไปตามลำน้ำยมและน่าน และไปตามทางรถไฟโดยไปชุมนุมกันอยู่ อย่างหนาแน่นที่ปากน้ำโพ และพิษณุโลก และที่ลำปางกับเชียงใหม่ และทางตะวันออกเฉียงเหนือหนาแน่น ที่โคราชและอุบลฯ แต่ในภาคใต้จะพบคนจีนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ในจังหวัด ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี หาดใหญ่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาสตอนปลายสุดทางตะวันออกเฉียงใต้ของภาคใต้

ในเมืองหลวงของประเทศไทย กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นเขตสำคัญทางธุรกิจ สำเฟ็งเป็นชุมชนแรกที่ชาวจีนเริ่ม มาตั้งถิ่นฐานกัน ต่อมาจนถึงปัจจุบัน เรารู้จักกันในชื่อ “เยาวราช” หรือ “China Town” เป็นย่านที่มีคนจีน อาศัยอยู่และทำมาหากินกันมากที่สุดเลยก็ว่าได้ ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพขายอาหารจีน

อดุลย์ รัตนมันเกษม (2551 : 105-109) กล่าวว่า คนไทยรู้จักคำว่าแต้จิ๋วในฐานะของชาวจีนกลุ่มหนึ่งที่มี ภาษาถิ่นเฉพาะของตน จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ไทยกล่าวว่า ชาวจีนที่เดินทางมาไทยในสมัยอยุธยา ส่วนใหญ่นั้นเป็นจีนฮกเกี้ยน มักมีอาชีพรับราชการ แต่หลังสมัยอยุธยา นั้น จะมีชาวจีนแต้จิ๋วอพยพเข้ามา เป็นจำนวนมาก จีนฮกเกี้ยนมีเป็นจำนวนมากแถบภาคใต้ของจังหวัดภูเก็ต ปัตตานี สงขลา และระนอง สำหรับจีนแต้จิ๋ว อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี เป็นส่วนใหญ่ ชาวจีนแต้จิ๋วอพยพเข้ามาตั้งถิ่น

ฐานในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ในระยะหลังปี 2310 (1767) เนื่องจากได้รับการสนับสนุนและได้รับ สิทธิพิเศษบางประการเพราะพระเจ้าตากสินทรงมีพระบิดาเป็นชาวแต้จิ๋ว และชาวแต้จิ๋วได้มีบทบาทในการ สู้รบเพื่อกอบกู้เอกราช พวกแต้จิ๋วส่วนใหญ่จะอพยพมาทางเรือ และตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณทิศตะวันออก เฉียงใต้ของประเทศไทย ได้แก่เมืองต่าง ๆ ในอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ ตราด จันทบุรี บางปลาสร้อย (ชลบุรี) แปรริ้ว และในกรุงเทพฯ ต่อมาภายหลังในคริสต์ศตวรรษที่ 19 พวกแต้จิ๋วจึงขยับขยายออกไปตั้งถิ่น ฐานใหม่นอกเขตดังกล่าว ได้แก่ อุดรดิตต์ ปากน้ำโพ (นครสวรรค์) ตลอดจนพิจิตร พิษณุโลก

วิกิพีเดีย [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2555 กล่าวว่า ภูเก็ตเกาะแห่งหนึ่งชายฝั่งทะเลอันดามันของ ประเทศไทย เป็นเส้นทางเดินเรือมาตั้งแต่ ค.ศ.16 รู้กันในชื่อในชื่อ แหลมจิงซีลอน หรือ ท่องคา หรือ ทุ่งคา ภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีคนเชื้อสายจีนอาศัยอยู่มากที่สุดในประเทศไทยมาตั้งแต่ราวรัชกาลที่ 4 เพราะ เกาะน้อยห้าร้อยตารางกิโลเมตร แห่งนี้มีการทำเหมืองเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่ ซึ่งพัฒนาการการทำเหมือง ในช่วงเวลาดังกล่าวต้องใช้แรงงานกุลีจีนจำนวนมาก จึงทำให้เกิดการอพยพของชาวจีนฮกเกี้ยนเข้ามายัง ภูเก็ต จนเกิดการผสมทางวัฒนธรรมเรียกว่า ภูเก็ตฮกเกี้ยน หรือ บาบ๋าภูเก็ต

ชาวจีนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในภูเก็ตปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดภูเก็ตเป็นชาวจีนฮกเกี้ยนโดย ส่วนมากและกลายเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนฮกเกี้ยนภูเก็ต หรือเรียกอีกอย่างว่า บาบ๋าภูเก็ต และไม่ว่าจะเป็น ตึกรางบ้านช่อง อาหารการกิน การแต่งกาย วิถีชีวิตและงานประเพณีล้วนแต่มีวัฒนธรรมจีนเข้าเป็น องค์ประกอบที่สำคัญอยู่มากทีเดียว โดยเฉพาะชาวจีนที่มีนิสัยขยันขันแข็ง หนักเอาเบาสู้ง มัธยัสถ์ อดทนและมีทักษะทางการค้าทำให้กุลีจีนหลายคนถวิลจากกรรมกรหรือผู้ทำการค้าเล็กๆน้อยๆ ก้าวมาเป็นนายเหมือง อย่างเต็มภาคภูมิ เศรษฐีกลุ่มนี้บางคนเป็นคนจีนมาจากปีนัง บ้างก็มาจากเมืองจีน โดยตรง ส่วนใหญ่เป็นจีน ฮกเกี้ยน

ชวน เพชรแก้ว [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2555 กล่าวว่า จังหวัดสุราษฎร์ธานีในด้านการตั้งถิ่น ฐานพบว่า ชาวไทยเชื้อสายจีนตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ต่างกัน 4 ลักษณะ คือ พื้นที่ที่เป็นเกาะ พื้นที่ราบชายฝั่ง ทะเล พื้นที่ราบควนเนิน และพื้นที่ราบลุ่มบริเวณฝั่งแม่น้ำ การตั้งถิ่นฐานมักคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะดวกในการติดต่อกับภายนอก และความมั่นคงในการประกอบอาชีพ อาชีพที่สำคัญของชาวไทยเชื้อ สายจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ การค้าขาย การประมง การเกษตร และอาชีพด้านช่าง

อาชีพด้านช่าง พบมากในกลุ่มชาวจีนกวางตุ้ง ด้านชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนพบว่าใน ส่วนของวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการประกอบ อาชีพ ภาษาการศึกษา เล่าเรียน อาหารการกิน และการแต่งกาย คล้ายคลึงกับชาวไทยปักษ์ใต้ทั่วไป โดยที่ได้ ปรับตัวและผสมผสานกับสภาพแวดล้อมด้วยการยอมรับการดำเนินชีวิตและวัฒนธรรมของดินแดนใหม่ และผ่อนคลาวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน อย่างไรก็ตามสิ่งที่ชาวจีนยึดเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิต เสมือนหนึ่งเป็นบทบัญญัติอันพึงปฏิบัติ คือ “ไปยเต็ก” หรือคุณธรรมแปดประการ ส่วนวัฒนธรรมที่ เกี่ยวข้องกับศาสนา ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานียังคงยึดถือปฏิบัติอย่างมั่นคง ได้แก่ ประเพณี ไหว้เจ้า การทิ้งกระดาษวิญญาณ ตรุษจีน กินเจ และเซ็งเม้ง

งานวิจัยเกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยว

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร(2548 : 114-131) ความสำคัญของทรัพยากรในแหล่งท่องเที่ยว

1.ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ หมายถึง สภาพทางกายภาพของธรรมชาติที่มีความสวยงามหรือน่าสนใจ เช่น ภูเขา น้ำตก ลำธาร ทะเลสาบ ทะเลทราย ทะเลเกาะแก่งต่าง ๆ เป็นต้น

2.ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถานและศาสนา หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ของมนุษย์ ทั้งที่เป็นมรดกในอดีตและสร้างขึ้นในปัจจุบันซึ่งมีลักษณะเป็นวัตถุ พื้นที่หรือสิ่งก่อสร้าง แต่มีผลดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น อนุสรณ์สถาน เมืองโบราณ ศาสนสถาน พระราชวังโบราณ วัตถุสถานพิพิธภัณฑสถาน เป็นต้น

3.ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรม หมายถึงรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนในสังคม และการประเพณีปฏิบัติที่ยึดถือสืบต่อกันมา ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่มีผลต่อการดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สภาพชีวิตริมแม่น้ำลำคลอง เรือนแพหมู่บ้านชาวเขา ศูนย์วัฒนธรรม สวนสนุก งานเทศกาล ประเพณีต่าง ๆ การแข่งขันเรือยาวการฟ้อนรำ ศิลปะการแสดงต่างๆ เป็นต้น

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542 : 56) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หมายถึง การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยมีการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องและให้ชุมชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการ เพื่อก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่นและสร้างจิตสำนึกให้ทุกฝ่ายร่วมกัน รับผิดชอบต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

วรรณ วลัยวานิช (2539 : 64-65) กล่าวถึงแนวคิดหลักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ บริเวณแหล่งท่องเที่ยว 2 ประการ คือ

1. การให้บริการและอำนวยความสะดวก ตลอดจนให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว
2. การรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ให้คงอยู่ต่อไป

ผลการวิจัย

1.วิวัฒนาการและความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานของชาวจีน

คนไทยรู้จักคำว่า “แต้จิ๋ว” ในฐานะของชาวจีนกลุ่มหนึ่งที่มีภาษาถิ่นเฉพาะของตน ซึ่งชาวจีนเหล่านี้ได้เริ่มอพยพเข้ามาพำนักอาศัยในประเทศไทยตั้งแต่สมัยราชวงศ์หยวนของจีนหรือสมัยสุโขทัยในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 13 ดังปรากฏว่าได้มีการส่งคณะทูตจากจีนมายังราชสำนักแห่งอาณาจักรสุโขทัยและมีการส่งคณะทูตไทยไปยังปักกิ่งเช่นกันในสมัยนี้ ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในระยะแรกส่วนใหญ่มาจากทางตอนใต้ของจีน

แต้จิ๋ว (潮州 ; Teochew ; ภาษาจีนกลาง: Cháozhōu) เป็นกลุ่มชาวจีนที่มากที่สุด ตั้งถิ่นฐานอยู่ตามพื้นที่รอบๆแม่น้ำเจ้าพระยาและตามภาคกลาง ได้มาที่สยามตั้งแต่ยุคกรุงศรีอยุธยาแล้ว โดยมาจาก มณฑลฝูเจี้ยน และ มณฑลกว่างตุง ส่วนมากจะทำการค้าทางด้าน การเงิน ร้านขายข้าว และ ยา มีบางส่วนที่ทำงานให้กับภาครัฐ ในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี พ่อค้าจีนแต้จิ๋วจำนวนมากได้รับสิทธิพิเศษ ชาวจีนกลุ่มนี้จึงเรียกว่า จีนหลวง (Royal Chinese) สาเหตุเนื่องจากสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงมีเชื้อสายแต้จิ๋วเช่นกัน

ในช่วงกรุงรัตนโกสินทร์การอพยพของชาวแต้จิ๋วจึงมีมากขึ้น และในประเทศไทยเองก็มีคนแต้จิ๋วเป็นจำนวนมาก

นับได้ว่าการเลือกทำเลในการตั้งถิ่นฐานนั้น เป็นสิ่งแรกและสิ่งสำคัญที่สุดที่ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยจำคำนี้ถึง เพราะพวกเขาให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เพื่อที่จะได้เหมาะกับการอยู่อาศัยและการทำมาหากิน

ในระยะหลังปี พ.ศ.2310 เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนและได้รับสิทธิพิเศษบางประการ เพราะพระเจ้าตากสินทรงมีพระบิดาเป็นชาวแต้จิ๋ว และชาวแต้จิ๋วได้มีบทบาทในการสู้รบเพื่อกอบกู้เอกราช พวกแต้จิ๋วส่วนใหญ่จะอพยพมาทางเรือ และตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ได้แก่เมืองต่างๆในอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ ตราด จันทบุรี ชลบุรี แปรรวีว(ระยอง) และในกรุงเทพฯ ต่อมาภายหลังในคริสต์ศตวรรษที่ 19 พวกแต้จิ๋วขยับขยายออกไปตั้งถิ่นฐานใหม่นอกเขตดังกล่าว ได้แก่ อุตรดิตถ์ ปากน้ำโพ(นครสวรรค์) ตลอดจนพิจิตร พิษณุโลก สุพรรณบุรีโลกเด่นชัย เมื่อมีการสร้างทางรถไฟไปถึงแก่งคอยและขึ้นไปทางเหนือ ในปีพ.ศ. 2451 เป็นการยากที่จะเสนอข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนของชาวแต้จิ๋วในประเทศไทยในคริสต์ศตวรรษที่ 18 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 เพราะยังไม่มีการทำสำมะโนประชากร ข้อมูลจากเอกสารชั้นต้นที่จะพึงหาได้เกี่ยวกับจำนวนชาวแต้จิ๋ว เป็นข้อมูลในระยะหลังจากนั้น คือในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 จากการสำรวจสำมะโนครัว ร.ศ.128 นั้น ได้ระบุจำนวนชาวจีนแยกตามถิ่นฐาน และภาษาพูด ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนชาวจีนในกรุงเทพฯ ร.ศ.128

กลุ่มภาษาพูด	จำนวน		
	ชาย	หญิง	รวม
แต้จิ๋ว	78,091	8,207	86,298
ฮกเกี้ยน	19,823	2,367	22,190
กวางตุ้ง	25,978	4,151	30,129
ไหหลำ	12,165	903	13,068
แคะ	9,411	1,409	10,820

ที่มา: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ร.5 น.30/9 ยอดสำมะโนครัว มณฑลกรุงเทพฯ ศก.128

ในที่สุดชาวจีนที่ได้เดินทางอพยพมาอยู่ที่ประเทศไทยนั้น ต่างก็ได้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และยังรู้จักปลูกสร้างบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ให้เข้ากับสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย

โดยใช้ภูมิปัญญาเดิมมาประยุกต์ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทย จากนั้นก็อยู่อาศัย ทำมาหากินกัน
ในประเทศไทยเรื่อยมา จนถึงรุ่นลูกรุ่นหลานสืบต่อไป

2. เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนที่ตลาดเก่าห้อง

“ตลาดเก่าห้อง” ตลาดเล็กๆ ในชุมชนเก่าแก่ ที่หลงเหลือร่องรอย ของความสมบูรณ์เพียงแห่งเดียวใน
ลุ่มน้ำท่าจีนตั้งอยู่ในหมู่ที่ 2 เขตเทศบาลตำบลบางปลาหมอ อ.บางปลาหมอ จ.สุพรรณบุรี เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มี
เสน่ห์ และหลงเหลือตำนานเล่าขาน สมควรที่จะอนุรักษ์ไว้เป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ ของเมือง
สุพรรณบุรี

บริเวณริมน้ำท่าจีน มีชุมชนเก่าแก่ที่อาศัยใช้แม่น้ำสายนี้เป็นที่ตั้งถิ่นฐาน มานานนับกว่า 100 ปี เป็นแหล่ง
ชุมชนหนาแน่น เป็นศูนย์กลางการค้าขาย การสัญจรไปมาทางน้ำ ชุมชนนี้เป็นชาวจีนอพยพเข้ามาในสมัย
รัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยเข้ามาทำอาชีพค้าขาย

ชาวจีนส่วนใหญ่ที่มาสร้างบ้านเรือนในตลาดเก่าห้อง ปัจจัยสำคัญเลยที่ทำให้เลือกมาตั้งถิ่นฐานที่ตลาด
เก่าห้อง คือ ตลาดเก่าห้องตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำท่าจีน ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การสร้างที่อยู่อาศัย
และเหมาะแก่การทำการค้าขาย เพราะในอดีตเน้นการค้าขายทางน้ำเป็นสำคัญ คนจีนจึงนิยมมาปลูกบ้านอยู่
ริมแม่น้ำกันส่วนใหญ่

ลักษณะบ้านเรือนที่นี่ บ้านไม้ทรงไทย แบบ 1-2 ชั้น เสาทิวัดต้องสูง เพื่อรับสัญญาณได้ชัดเจน
กำแพงด้านนอกเป็นสังกะสี หน้าบันบนประตูคานบันเป็นตะเกียงด้วยไม้หรือลวด เพื่อระบายลม ประตูบ้าน
เป็นแบบบานพับทำด้วยไม้

ภูมิปัญญาของบรรพบุรุษชาวจีนที่ได้คิดสร้างบ้านเรือนให้เหมาะกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ได้แก่

- สถาปัตยกรรมเรือนไม้โบราณ 2 ชั้น เพื่อที่หน้าร้อนจะได้มีลมเข้า ระบายอากาศทำให้ไม่ร้อนมากนัก
- ชักรอก (ม่านบังแสงที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาของชาวจีนในชุมชนเก่าห้องในอดีต)
- ฐัใหญ่โบราณ เดิมที่ชาวบ้านตลาดบนมักเจ็บไข้ได้ป่วยและเสียชีวิตอยู่บ่อยๆ เนื่องจากเชื่อกันว่าเกิดมาจาก
ที่เมรุวัดลานคาตั้งตรงข้ามกับตลาดต่อมาจึงให้จีนเฝ้าตรวจดูว่าเกิดจากสาเหตุใด ภายหลังจีนแสได้
แนะนำให้สร้างฐัขึ้นตั้งไว้บนชื่อ เพื่อเป็นการแก้เคล็ด และป้องกันภัยสิ่งไม่ดีต่างๆ ไม้ให้เข้ามาหลังจากนั้น
เป็นต้นมา ชาวบ้านตลาดบนจึงอยู่อย่างสงบสุขเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนที่ตลาดเก่าห้อง

สภาพทางภูมิศาสตร์

มีพื้นที่ 3.98 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่ภายในเป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน ซึ่งเป็นแนวเขตตำบล
บางปลาหมอกับตำบลโคกคราม โดยริมฝั่งแม่น้ำเป็นที่ตั้งบ้านเรือนของประชาชน เช่น ตลาดเก่าห้อง บ้าน
กม่วง บ้านหมี ฯ ซึ่งประสบปัญหาน้ำเอ่อล้นตลิ่งในบางฤดู

ลักษณะภูมิประเทศ

มีลักษณะรูปร่างของพื้นที่คล้ายเกือกม้าจากทิศเหนือจดทิศตะวันตกมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม ดินเป็นดิน
เหนียว เหมาะแก่การทำนา มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศตะวันออกสู่ทิศใต้ผ่านชุมชนเมืองในเขตเทศบาล

และมีคลองอยู่หลายสาย ได้แก่ คลองบ้านสูตรจากทิศเหนือไปยังทิศใต้ไหลสู่มแม่น้ำท่าจีน คลองบ้านเก่าจาก
ด้านทิศเหนือไปยังทิศตะวันออกไหลสู่มแม่น้ำท่าจีน คลองบ้านหมี่จากด้านทิศตะวันตกไปยังทิศใต้ไหลสู่ม
น้ำท่าจีน จากการที่สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม ทำให้มีปัญหา น้ำท่วมขังในฤดูฝน

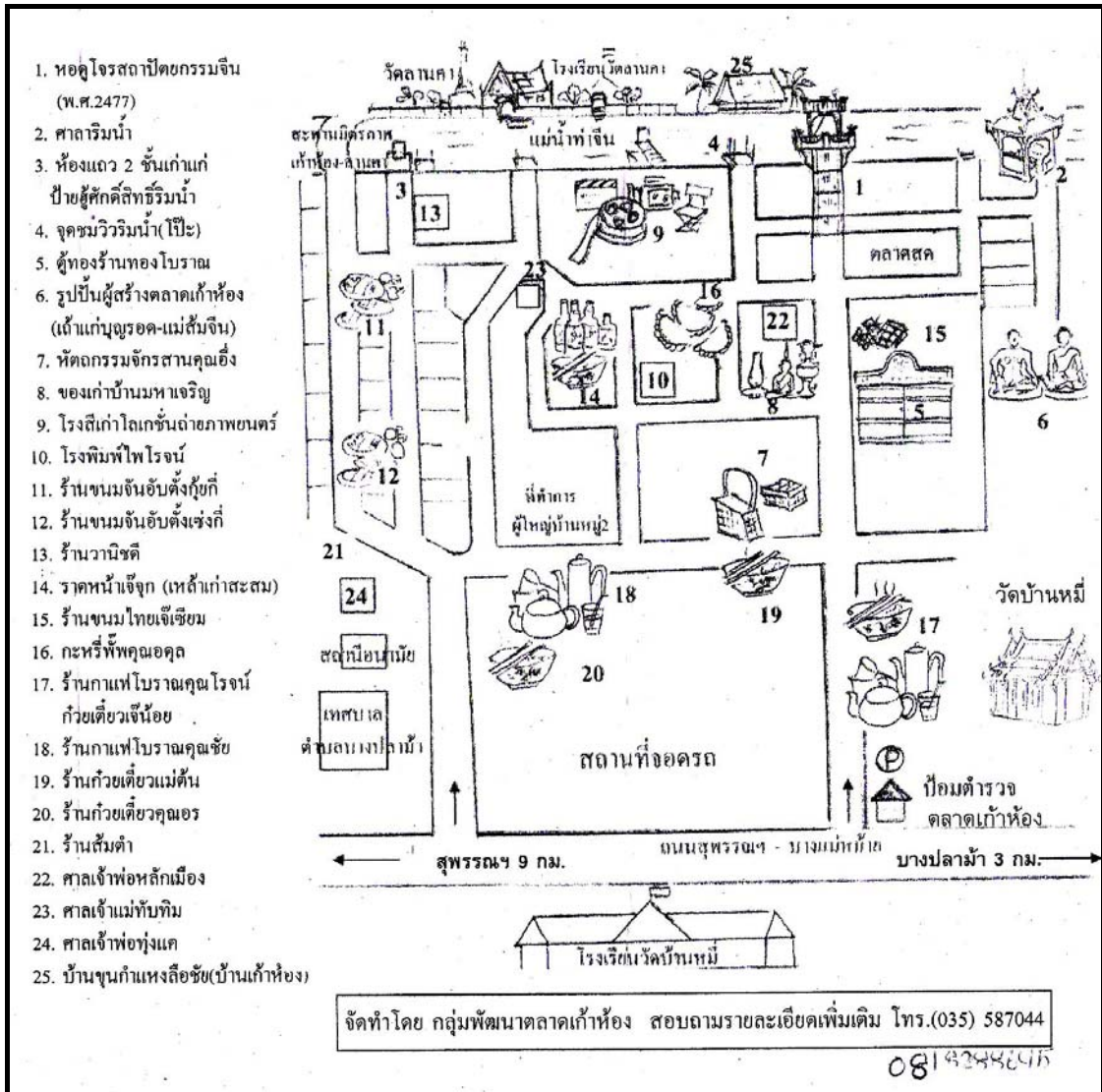
ทรัพยากรธรรมชาติ

ลักษณะการใช้ที่ดิน สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ได้แก่ การเพาะปลูกข้าว
และมีการเลี้ยงสัตว์บ้างเล็กน้อย ภายในตลาดเก่าห้องและบริเวณใกล้เคียงใช้ที่ดินเป็นที่พักอาศัยและ
พาณิชยกรรมปะปนกันอย่างหนาแน่น ส่วนประเภทที่พักอาศัยจะกระจายอยู่ทั่วไป การใช้ที่ดินประเภท
อุตสาหกรรมมีการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร ได้แก่ โรงสีข้าวและอุตสาหกรรมผลิตกระดุมส่งออกภายใน
จังหวัดสุพรรณบุรีและจังหวัดใกล้เคียง การประกอบการเกษตรจะเป็นการเกษตรเพื่อจำหน่ายและการ
บริโภคภายในครัวเรือนประกอบกิจการประเภทสะสมอาหาร จำหน่ายอาหารจำนวน 38 แห่ง

อาชีพ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบ อาชีพเกี่ยวกับการพาณิชยกรรม ด้านการค้าขายสินค้าอุปโภค - บริโภคต่างๆ
ทั้งค้าปลีกและค้าส่งรวมไปถึงธุรกิจบริการต่างๆ

แผนผังตลาดเก้าห้อง

จำนวนประชากรจำนวน 2,341 คน ครั้วเรือน 597 ครั้วเรือน มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ   ติดต่อกับ หมู่ 1 ตำบลบางปลาหมอ

ทิศใต้   ติดต่อกับ หมู่ที่ 4 ตำบลบางปลาหมอ

ทิศตะวันออก   ติดต่อกับ แม่น้ำท่าจีน

ทิศตะวันตก   ติดต่อกับ หมู่ 5 ตำบลบางปลาหมอ

3. เพื่อศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า ของชาวจีนที่ชุมชนตลาดเก่าห้อง

แม่น้ำสุพรรณฯ เป็นแม่น้ำเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่บริเวณลุ่มน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน ทุกวันนี้ชุมชนริมแม่น้ำท่าจีน ยังคงรักษาสภาพดั้งเดิมเอาไว้ มีการผสมผสานทางวัฒนธรรม เรื่องราวชีวิต ความเป็นอยู่ของชุมชนริมน้ำยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชุมชนริมน้ำตลาดเก่าห้อง เป็นชุมชนหนึ่งที่น่าสนใจ น่าสัมผัส เป็นตลาดเก่าแก่ของตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี ท่านสามารถเดินทางไปถึงตลาดเก่าห้องได้อย่างสะดวกสบาย โดยตั้งต้นที่อำเภอบางปลาหมอ ตรงไปตลาดเก่าห้องด้วยระยะทางเพียง 3 กิโลเมตร หรือจะไปตั้งต้นที่ตัวอำเภอเมืองสุพรรณบุรี (ตัวจังหวัดเดิม) ไปตลาดเก่าห้องประมาณ 9-10 กิโลเมตร

ตลาดเก่าห้อง ตั้งอยู่ที่ หมู่ 2 เทศบาลตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี 72150 สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2465 มีประชากรประมาณ 500 คน ประกอบอาชีพค้าขาย ลักษณะของตลาดเป็นการค้าขายของไทย-จีน สภาพในปัจจุบัน เป็นชุมชนร้านตลาดฝั่งตรงข้ามบ้านเก่าห้อง ตลาดนี้เคยคึกคักอยู่ เมื่อ 75-85 ปีก่อน โดยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าขายของชาวบ้าน ในทุ่งปากตะวันตกของบางปลาหมอ ทั้งยังเป็นทางผ่านของเรือเมล์โดยสารแล่นระหว่างสุพรรณฯ-จี่วราย

“เมื่อก่อนเศรษฐกิจในตลาดเฟื่องฟูมาก บรรดาโจรต่างๆ ก็อยากที่จะเข้ามาปล้น จึงสร้างหอดูโจรขึ้นเพื่อป้องกันและเฝ้าอยู่ตลอด โดยที่หอนี้จะมีเรือเอาไว้ส่องดูโจร มองเห็นไกลไม่ว่าทางบกหรือทางแม่น้ำ ถ้าเกิดมีโจรเข้ามาที่ใช้ปืนส่องออกมาจากรูสามารถยิงโจรได้เลย เมื่อสร้างหอนี้เสร็จทำให้โจรไม่กล้าเข้ามาปล้นอีกเลย”

หอดูโจร : เงามะท้อนเศรษฐกิจอันรุ่งเรือง

จากพื้นที่ตลาดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำท่าจีนจึงเป็น " ศูนย์กลางการคมนาคมทางน้ำ " ที่สำคัญเพราะมีท่าจอดเรือรับส่งผู้คนจากทั่วทุกสารทิศในบริเวณใกล้เคียงที่ต้องการเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองสุพรรณบุรีและกรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งค้าขายทางน้ำที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของ สุพรรณบุรี อีกแห่งหนึ่งด้วย“ตอนเช้าจะมีเรือนำสินค้ามาขายมากมาย เช่น มะพร้าว น้ำตาล กล้วย อ้อย มาขายกันที่นี่วันๆหนึ่งเป็นร้อยๆ ลำ บางลำก็นำผักจากกรุงเทพฯมาขายกันตั้งแต่ตี3 ตี 4 ผักวางเต็มไปหมดทั้ง 2 ข้างทาง ส่วนที่บ้านเป็นคนเก็บเงินค่าจอดเรือลำละ 1 สลึง วันหนึ่งได้เป็นร้อย และทุกวันจะมีเรือบริษัทจากตัวเมืองสุพรรณบุรีมารับคนที่ต้องการเดินทางเข้ากรุงเทพฯ และเข้าสุพรรณ คนจากพื้นที่ใกล้เคียงต้องมาลงเรือโดยสารที่นี้ที่เดียวเท่านั้น” นอกเหนือจากการค้าขายทางน้ำแล้ว การค้าขายทางบก(ในตลาด)ก็คึกคักไม่แพ้กัน ชาวบ้านทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ต่างหลั่งไหลนำสินค้าเข้ามาซื้อขายกันอย่างหนาแน่น เป็นศูนย์กลางการค้าที่รวมสินค้าจากอำเภอและจังหวัดที่ใกล้เคียงต่างๆ เอาไว้มากมาย จึงเป็นรากฐานสำคัญซึ่งก่อให้เกิดการค้าขายที่เจริญมั่งคั่งถึงขีดสุดในขณะนั้น

เมื่อประมาณ 20 ปี รัฐบาลได้ส่งเสริมพัฒนาเศรษฐกิจ มีการสร้างถนนเข้าสู่ชุมชนต่าง ๆ ตามลำน้ำท่าจีน ทำให้บริเวณที่เป็นศูนย์กลางการค้าริมน้ำ เริ่มลดความสำคัญลง ศูนย์กลางการค้าขาย หรือชุมชน เปลี่ยนมาอยู่ริมถนน ทำให้การสัญจรทางเรือที่มีมานานนับสิบปี เริ่มเปลี่ยนเป็นทางบกมาจนทุกวันนี้

ในวันนี้ ตลาดเก่าห้องเจียบเหงาไป เพราะถนนเข้ามาแทนที่แม่น้ำ แต่เรายังคงมองเห็นสภาพในอดีตได้ด้วยตาเปล่า ถึงแม้ว่าตลาดริมน้ำแบบดั้งเดิมนั้น นับวันแต่จะหายไป แต่เราสามารถสัมผัสกับบรรยากาศเก่า ๆ ได้ที่นี่ทุกวัน ไม่ว่าจะเป็นสภาพตลาด หรือบ้านเรือนไม้เก่า ๆ หรือชีวิตแบบเรียบง่ายจากการค้าขายสินค้าท้องถิ่น เพราะด้วยส่วนใหญ่คนที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันก็จะเป็นรุ่นลูก – หลาน ชาวจีน ที่มาเริ่มสร้างบ้านเรือนกันอยู่บริเวณนี้ และต่อมาก็ได้คิดขยายขยายทำการค้า ในอดีตตลาดเก่าห้องจึงเป็นแหล่งค้าขายที่คึกคัก จึงเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี ในอดีต เนื่องจากปัจจัยที่สำคัญ คือ ตลาดเก่าห้องตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน และในสมัยก่อนการคมนาคมก็มีแต่ทางเรือ ด้วยทำเลของตลาดเก่าห้องที่สภาพทางภูมิศาสตร์อยู่ติดริมแม่น้ำ จึงทำให้ง่ายและสะดวกต่อการคมนาคมเข้าถึง ดังนั้น ผู้คนส่วนใหญ่จึงเลือกมาจับจ่ายที่ตลาดแห่งนี้ ในอดีตตลาดเก่าห้องนอกจากจะเป็นศูนย์กลางการค้าขายแล้วยังเป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทางน้ำที่สำคัญ ผู้คนจากพื้นที่ใกล้เคียงที่จะเดินทางหรือไปทำการค้าขายตัวในเมืองสุพรรณบุรีและกรุงเทพฯ จะต้องมาลงเรือโดยสารที่ตลาดเก่าห้อง เพราะสมัยก่อนหนทางยังไม่เจริญจึงต้องใช้การคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก

การค้าขายในตลาดเก่าห้อง ปัจจุบัน มีของกินของฝากจากตลาดเก่าห้อง ร้านโชห่วย อิทธิพลของ 7-eleven ยังเจาะที่นี่ไม่ได้ ความเก่าความเป็นไทย ความรู้จักมักคุ้นระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ทำให้ร้านค้าเหล่านี้ยังคงอยู่ ณ ที่แห่งนี้ร้านขายขนมเปียะ (ร้านตั้งกุ่มก็ หรือ ร้านจันอับ) ขึ้นชื่อ เอกลักษณ์ของตลาดเก่าห้อง มาตลาดเก่าห้องต้องไม่พลาดขนมเปียะและขนมจันอับ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี ร้านขายขนมเปียะมีจำนวน 2 ร้าน ซึ่งทั้ง 2 ร้านเป็นพี่กับน้อง ใช้สูตรในการทำขนมแบบเดียวกัน นอกจากนี้ยังมีขนมกระหรีพิ๊ป ขนมที่ขึ้นชื่อของตลาดเก่าห้องคือไข่ปลารูปตัวซี ยังมีวันเส้นผัดไทย ที่ตลาดเก่าห้องใช้วันเส้นสดและมีผักดองแกล้มด้วย และยังมีราดหน้าเจ็จก วิธีการปรุงจะผัดเส้นให้กรอบนอกนุ่มใน เป็นอีกอย่างที่นักท่องเที่ยวต่างพากันมาลิ้มลอง

ส่วนด้านข้าวของเครื่องใช้ ร้านค้าในตลาดเก่าห้องส่วนใหญ่จะเน้นขายของที่ใช้ในครัวเรือน ถึงแม้เป็นเครื่องใช้ที่ไม่ค่อยนำสมัยนัก แต่ชาวบ้านแถวนี้ที่คุ้นเคย ซื้อขายกันมารุ่นต่อรุ่น ก็ยังคงมาอุดหนุนกันเป็นประจำ

จากภาวะการเติบโตของเมืองที่รุกคืบเข้ามาอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ประกอบกับการเปลี่ยนเส้นทางการคมนาคมจากทางน้ำเป็นทางบก และผู้คนนิยมหันไปจับจ่ายใช้สอยในเมืองมากขึ้น ส่งผลให้การค้าขายของตลาดเก่าห้องในเวลาเช้าลงอย่างเห็นได้ชัด บรรยากาศการค้าขายในตลาดคูเจียบเหงาไม่คึกคักเหมือนแต่ก่อน บางคนแยกย้ายไปตั้งถิ่นอยู่ที่อื่น ร้านค้าหลายเจ้าต้องปิดตัวเองลง ใช้เป็นเพียงที่อยู่อาศัยเท่านั้น

วันนี้แม่น้ำท่าจีนยังคงไม่เปลี่ยนสี ในขณะที่ตลาดเก้าห้องยังคงยืนหยัดตระหง่านอยู่คู่แม่น้ำท่าจีน แม้ว่าจะอยู่ในสภาพที่ต่างจากอดีต แต่ด้านคุณค่าของมันกลับมากมายมหาศาล ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับลูกหลานชาวเก้าห้องทุกคนที่จะนำคุณค่าของมันออกมาแสดงให้ปรากฏอีกครั้ง

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก้าห้อง อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ ประการแรก เพื่อศึกษาวิวัฒนาการและความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานของชาวจีน ประการที่สอง เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก้าห้อง ประการที่สาม เพื่อศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า ของชาวจีนที่ชุมชนตลาดเก้าห้อง

1. วิวัฒนาการและความเป็นมาของการตั้งถิ่นฐานของชาวจีน

ชาวจีนเริ่มอพยพเข้ามาพำนักอาศัยในแผ่นดินที่ เป็นประเทศไทยปัจจุบันตั้งแต่สมัยสุโขทัย ดังปรากฏว่าได้มีการส่งคณะทูตจากจีนมายังราชสำนักแห่งอาณาจักรสุโขทัย และมีการส่งคณะทูตไทยไปยังปักกิ่งเช่นกัน ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในระยะแรกส่วนใหญ่มาจากทางตอนใต้ของจีน นับได้ว่าการเลือกทำเลในการตั้งถิ่นฐานนั้น เป็นสิ่งแรกและสิ่งสำคัญที่สุดที่ชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยจำคำนึงถึง เพราะพวกเขาให้ความสำคัญกับทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เพื่อที่จะได้เหมาะกับการอยู่อาศัยและการทำมาหากิน พวกแต่ใจส่วนใหญ่จะอพยพมาทางเรือ และตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศไทย ได้แก่เมืองต่าง ๆ ในอ่าวไทยฝั่งตะวันออก ได้แก่ ตราด จันทบุรี บางปลาสร้อย (ชลบุรี) แปรริ้ว (ฉะเชิงเทรา) และในกรุงเทพฯ ต่อมาภายหลังในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ พวกแต่ใจจึงขยับขยายออกไปตั้งถิ่นฐานใหม่นอกเขตดังกล่าว ได้แก่ อุดรดิษฐ์ ปากน้ำโพ(นครสวรรค์) ตลอดจนพิจิตร พิษณุโลก สุวรรณโลก เด่นชัยเมื่อมีการสร้างทางรถไฟไปถึงแก่งคอยและขึ้นไปทางเหนือในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ต่อมาชาวจีนก็กระจายกันไปตั้งรกรากถิ่นฐานตามี่ต่างๆในประเทศไทย พูดได้ว่าในปัจจุบันนี้แทบทั่วทุกมุมของประเทศไทยจะมีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่

2. เพื่อศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก้าห้อง

จากการศึกษาพบว่าบริเวณริมแม่น้ำท่าจีน จังหวัดสุพรรณบุรี มีชุมชนเก่าแก่ที่อาศัยใช้แม่น้ำสายนี้เป็นที่ตั้งถิ่นฐาน มานานนับกว่า 100 ปี เป็นแหล่งชุมชนหนาแน่น เป็นศูนย์กลางการค้าขาย การสัญจรไปมาทางน้ำ ชุมชนนี้เป็นชาวจีนอพยพเข้ามาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

“ตลาดเก้าห้อง” ชาวจีนส่วนใหญ่ที่มาสร้างบ้านเรือน ปัจจัยสำคัญเลยที่ทำให้เลือกมาตั้งถิ่นฐานที่ตลาดเก้าห้อง คือ ตลาดเก้าห้องตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำท่าจีน ด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การสร้างที่อยู่อาศัย และเหมาะแก่การทำการค้าขาย เพราะในอดีตเน้นการค้าขายทางน้ำเป็นสำคัญ คนจีนจึงนิยมมาปลูกบ้านอยู่ริมแม่น้ำกันส่วนใหญ่

จากการศึกษารูปแบบการสร้างบ้านเรือน พบว่าลักษณะบ้านเรือนที่นี่ บ้านไม้ทรงไทย แบบ 1-2 ชั้น เสาทิวีต้องสูง เพื่อรับสัญญาณได้ชัดขึ้น กำแพงด้านนอกเป็นสังกะสี หน้าบันบนประตูด้านบันเป็นตะแคงด้วย

ไม้หรือลวด เพื่อระบายลม ประตูบ้านเป็นแบบบานพับทำด้วยไม้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นภูมิปัญญาของชาวจีนในสมัยก่อนที่ได้คิดรูปแบบเพื่อให้เหมาะกับสภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพอากาศของประเทศไทย จากนั้นภูมิปัญญาเหล่านี้ก็ได้ถ่ายทอดมาจนถึงรุ่นลูกหลานในปัจจุบัน

อาจกล่าวได้ว่าที่คนจีนส่วนใหญ่เลือกมาตั้งถิ่นฐานที่นี่ อาจเป็นเพราะ บริเวณนี้ยังคงมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และปัจจัยที่สำคัญเลย คือ ตลาดเก่าห้องตั้งอยู่ติดริมแม่น้ำ สมัยก่อนการเดินทางต้องสัญจรทางเรือ ทำเลที่ตั้งถิ่นฐานที่ตลาดเก่าห้องนี้จึงเป็นที่ที่ชาวจีนได้เลือกมาตั้งถิ่นฐาน เพราะไม่ใช่เป็นเพียงแค่อาศัย หากแต่ยังรวมถึงเป็นการเลือกทำเลในการทำมาหากินที่ดีอีกด้วย

3. เพื่อศึกษากิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า ของชาวจีนที่ชุมชนตลาดเก่าห้อง

แม่น้ำสุพรรณฯ เป็นแม่น้ำเศรษฐกิจของจังหวัดสุพรรณบุรี พื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐานและประกอบอาชีพทำมาหากิน ความเป็นอยู่ของชุมชนริมน้ำยังคงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชุมชนริมน้ำตลาดเก่าห้อง เป็นชุมชนหนึ่งที่นำศึกษา

ตลาดเก่าห้อง เป็นตลาดเก่าแก่ของตำบลบางปลาหมอ อำเภอบางปลาหมอ จังหวัดสุพรรณบุรี มีประชากรประมาณ 500 คน ประกอบอาชีพค้าขาย ลักษณะของตลาด เป็นการค้าขายของไทย-จีน สภาพในปัจจุบันเป็นชุมชนร้านตลาดฝั่งตรงข้ามบ้านเก่าห้อง ตลาดนี้เคยคึกคักอยู่ เมื่อ 75-85 ปีก่อน โดยมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าขายของชาวบ้าน ในทุ่งฟากตะวันตกของบางปลาหมอ ทั้งยังเป็นทางผ่านของเรือเมล์โดยสาร

ปัจจุบัน ในตลาดเก่าห้อง อาชีพหลักก็คือ อาชีพค้าขาย โดยส่วนใหญ่จะขายของประจำท้องถิ่น เน้นผลิตเองในครอบครัว และนำมาตั้งขายหน้าบ้านตัวเอง นักท่องเที่ยวก็จะคึกคักในช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์ แม้ตลาดเก่าห้องจะไม่คึกคักเหมือนในอดีต แต่คนที่อาศัยอยู่ที่นี้ก็ล้วนแล้วแต่เป็นลูกหลานชาวจีนที่มาบุกเบิกตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตลาดเก่าห้อง พวกเขายังคงไม่ละทิ้งวิถีชีวิตแบบที่เรียบง่ายริมแม่น้ำทำกิน ยังคงทำนุบำรุงบ้านเรือนให้มีสภาพไว้คงเดิม เพื่ออนุรักษ์ไว้ให้คนรุ่นหลัง ได้มีโอกาสชื่นชมและศึกษา

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. ข้อมูลในเรื่องของรูปแบบของการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในตลาดเก่าห้อง ที่มีการเขียนเป็นหนังสือหรือที่มีหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร มีน้อยมาก และจากการที่ผู้ทำการวิจัยได้ไปสำรวจในพื้นที่จริง พบว่าในปัจจุบันรูปแบบบ้านเรือนได้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมค่อนข้างมาก เนื่องจากได้บ้านเรือนได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำท่วม

2. ข้อมูลบางส่วนที่ได้มาจากการไปสัมภาษณ์ อาจมีผิดพลาด เนื่องจากผู้ที่อาศัยอยู่ที่ตลาดเก่าห้องในปัจจุบันเป็นรุ่นลูก – หลาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชาวจีนในชุมชนอื่น จังหวัดอื่นๆ ที่ได้มีชาวจีนมาตั้งรกรากถิ่นฐานและประกอบอาชีพ ที่ได้อยู่อาศัยมาจนถึงปัจจุบัน

2. ควรมีการศึกษาข้อดี ที่ชาวจีนในอดีตได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยว่าชาวจีนเหล่านั้น ได้ส่งผลและคนไทยได้รับอิทธิพลด้านใดบ้าง

3.ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบบ้านเรือนของคนจีนในอดีตที่เข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทย กับรูปแบบบ้านเรือนของคนจีนในปัจจุบัน ว่าเหมือนหรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด

การอ้างอิง

หนังสือ

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. สังคมจีนในประเทศไทย:ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.

ถาวร สิกขโกศล. แต่จิว : จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด, 2554.

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวชุมชน วารสารประกอบการสัมมนา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2548.

วรรณ วลัยพานิช. ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2539.

วิทยาลัยภาษาจีนปักกิ่ง และคณะ. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ประเทศจีน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ, 2550.

สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย. เรื่องของเมือง. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2525.

ศุภการ สิริไพศาล. จีนขนาดใหญ่ : วัฒนธรรม และสังคม. สงขลา : ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550.

สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ชาวจีนแต่จิวในประเทศไทยและภูมิภาคเดิที่เฉาซาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

เสี่ยวจิว. ตัวตน คน “แต่จิว”. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด, 2554.

อดุลย์ รัตนมันเกษม. กำเนิดและวิวัฒนาการของคนแต่จิว อดีตถึงปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ขุนเขา, 2551.

เอี่ยม อนันตสานต์. การออกแบบผังบริเวณ (ในวิชาผังเมืองและสถาปัตยกรรม). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

สื่อออนไลน์

สภาพทางภูมิศาสตร์กับการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ .[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2555. เข้าถึงจาก

http://www.stwschool.ac.th/STW/CAI/socail/UNIT1/content/his07_3.html

วิกิพีเดีย. คนจีนในภูเก็ต. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 สิงหาคม 2555. เข้าถึงจาก <http://th.wikipedia.org/wiki/คนจีนในภูเก็ต>

คนจีนในภูเก็ต

ชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 29 สิงหาคม 2555. เข้าถึงจาก

<http://e-research.sru.ac.th/?q=node/138>

ตลาดเก้าห้อง. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 4 ธันวาคม 2555. เข้าถึงจาก <http://www.suphan.biz/Kaohong.html>

รูปแบบบ้านเรือนในตลาดเก่าห้อย.[ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 10 มกราคม 2556. เข้าถึงจาก

<http://www.holidaythai.com/Thailand-Attractions-2875.html>

การค้าขายในตลาดเก่าห้อย. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 22 มกราคม 2556. เข้าถึงจาก

<http://www.thaiweekender.com/index.php/khowhong.html>